

Opracowano na podstawie: t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 987, z 2021 r. poz. 1574.

## U S T A W A

z dnia 15 grudnia 2016 r.

### o ustanowieniu Krzyża Wschodniego

**Art. 1.** Wypełniając moralny obowiązek wobec osób, które w latach 1917–1991 niosły pomoc Polakom na dawnych Kresach Wschodnich pierwszej i drugiej Rzeczypospolitej Polskiej oraz na terenach byłego Związku Sowieckiego i ratowały ich w obliczu prześladowań oraz ludobójstwa, ryzykując życiem własnym i swoich rodzin, ustanawia się odznaczenie Krzyż Wschodni, zwane dalej „Krzyżem”, jako dowód wdzięczności oraz wyraz szacunku i pamięci o tych osobach.

**Art. 2.** 1. Krzyż jest nadawany osobom narodowości innej niż polska, które udzielały pomocy Polakom lub obywatelom polskim.

2. Krzyża można pozbawić, gdy jego posiadacz zachowuje się w sposób uwłaczający Rzeczypospolitej Polskiej lub Polakom.

**Art. 3.** 1. Krzyż nadaje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych.

2. Minister właściwy do spraw zagranicznych przedstawia wnioski z własnej inicjatywy lub z inicjatywy związków i stowarzyszeń kombatanckich, organizacji społecznych, Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz osób prywatnych, po uzyskaniu pozytywnej opinii Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

3. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej prowadzi wykaz wniosków, o których mowa w ust. 1.

**Art. 4.** Osoba odznaczona otrzymuje nieodpłatnie odznakę nadanego jej Krzyża i legitymację potwierdzającą nadanie Krzyża.

**Art. 5.** 1. Odznaką Krzyża jest wykonany w metalu krzyż równoramienny o wymiarach 40 × 40 mm, srebrzony i oksydowany, z obustronnie zaznaczoną

krawędzią, biało emaliowany od strony lica, ośmiorożny, o poszerzonych końcach ramion, z podwójnym uskokiem między ramionami, z uszkiem i kółkiem do zawieszenia. Pośrodku ramion nałożony jest wizerunek ukoronowanego stylizowanego herbu trójpolowego Rzeczypospolitej z Orłem, Pogonią i Michałem Archaniołem, w polach wypełnionych emalią czerwoną. Na ramionach poziomych widnieje majuskułowy napis: RATUJĄCYM POLAKÓW, na ramionach pionowych umieszczone są daty: 1917 oraz 1991. Herb z koroną, napis i daty srebrne, oksydowane. Cała powierzchnia Krzyża na stronie odwrotnej jest fakturowana.

2. Krzyż zawieszony jest na wstążce z rypsu jedwabnego koloru białego o szerokości 40 mm z dwoma czarnymi paskami o szerokości 3 mm po bokach, umieszczonymi w odległości 3 mm od brzegu.

3. Wzór graficzny odznaki Krzyża określa załącznik do ustawy.

**Art. 6.** Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, w drodze rozporządzenia, określi:

- 1) szczegółowy tryb postępowania w sprawach o nadanie Krzyża z uwzględnieniem terminów przedkładania wniosków oraz wręczania odznak nadanego już Krzyża, tryb postępowania w przypadku podjęcia przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej decyzji o pozbawieniu Krzyża oraz tryb postępowania w przypadku zgubienia lub zniszczenia odznaki Krzyża lub legitymacji potwierdzającej nadanie Krzyża,
  - 2) wzory wniosku o nadanie Krzyża, wykazu przedstawianych wniosków, legitymacji potwierdzającej nadanie Krzyża oraz jej wtórnika,
  - 3) sposób i okoliczności noszenia Krzyża
- biorąc pod uwagę konieczność ustalenia faktycznych okoliczności przemawiających za nadaniem Krzyża oraz sprawność tego postępowania, a także konieczność zachowania kolejności wynikającej ze starszeństwa przyznanych orderów i odznaczeń oraz uwzględniając święta i rocznice państwowe.

**Art. 7.** W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (Dz. U. z 2019 r. poz. 25 i 730), z wyjątkiem art. 8 i art. 36 ust. 3.

**Art. 8.** Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia<sup>1)</sup>.

---

<sup>1)</sup> Ustawa została ogłoszona w dniu 3 stycznia 2017 r.

Załącznik do ustawy z  
dnia 15 grudnia 2016 r.

awers 1:1



rewers 1:1

